

Cena 15 Kč

Březen

ský

zpravodaj

1255 - 2011 městy Březno u Mladé Boleslavi

Prázdninový

Červenec 2011

ročník 10, číslo 2

Na úvod ...

Úvodní slovo redakční rady

Vážení čtenáři,

nastává opět čas dovolených a hlavně prázdnin. Pro mnohé přichází příjemná úleva od pracovních povinností, které jistě většina z nás bude trávit někde v přírodě, ať v krásách naší země, nebo i v jiných vzdálenějších cípech světa.

Prázdninové číslo tohoto zpravodaje přináší další zajímavá čtení nejen kolem dění v městysi, ale také nová poučení a zajímavosti z nedalekého okolí.

Doufejme, že toto „letní“ vydání bude ladit s příjemnou prázdninovou atmosférou ve většině březenských domácností a bude opět vyhledávaným počteníčkem v našem městysi!

Děkujeme našim čtenářům za stálou přízeň!

Vaše redakční rada

Informace z Úřadu městyse Březno

Od jarního - masopustního vydání našeho zpravodaje se městys rozrostl o několik obyvatel. K 30. 6. 2011 je v Březně a v Dolánkách trvale hlášeno 921 obyvatel, z toho 746 dospělých a 175 dětí. Bohužel naše řady navždy opustili i dva naši spoluobčané.

Mateřská škola – oddělení v budově zdravotního střediska. Od 1. 9. 2011 kapacita rozšířena na 25 dětí. Celková kapacita MŠ v Březně od školního roku 2011/2012 je 85 dětí ve 4 odděleních.

Městys Březno podal 4 žádosti o dotaci na projekty z rozpočtu fondů Středočeského kraje na rok 2011:

1. FROM – Fond rozvoje obcí a měst – program obnovy venkova na rekonstrukci úřadovny městyse Března. Projekt zahrnuje změnu vytápění celého objektu

z přímotopů na vytápění teplovodním kotlem s radiátory. V kanceláři starostky obnovu elektroinstalace a výstavba sádkartónové přičky. Zrušení střešních oken a vytvoření v přístupové chodbě zádveří pro zlepšení teplených ztrát. Předpokládané náklady 377 000, Kč.

2. Fond sportu a volného času – obnova dětského hřiště u sokolovny. Původní herní prvky již nevyhovují bezpečnosti, jejich životnost uplynula. Předpokládané náklady 106 900,00 Kč.

3. Fond kultury – drobné památky – obnova pomníku I. sv. války u ZŠ. Návrh na opravu je zpracován a doporučen památkovým ústavem. Předpokládané náklady 36 000,00 Kč.

4. Fond podpory dobrovolných hasičů – rekonstrukce zásahového vozu JSDHO Tatra CAS 815. Výše dotace kraj 95%, spolu-

účast městys 5%. Předpokládané náklady 683 000,00 Kč.

V současné době již víme, jak jsme dopadli. Uspěli jsme u jednoho projektu – oprava požárního vozu Tatry CAS 815 – dotace ve výši 200.000,00 Kč., celkové náklady na projekt s naší spoluúčasti je 235.000,00 Kč.

Další z rozpracovaných akcí je chodník z Března do Židněvse po pravé straně podél zámeckého parku. Byl vybrán zhotovitel projektové dokumentace fa. CR Projekt Mladá Boleslav. Po zhotovení projektu bude vyvoláno jednání se správcem komunikace a vlastníkem pozemku – Správa a údržba silnic Mnichovo Hradiště a Středočeský kraj. Projektová dokumentace je nutná k vydání stavebního povolení. Budeme usilovat o podání žádosti o dotaci pro příští rok 2012 z Fondu rozvoje měst a obcí, za účelem velkého bezpečnostního opatření z důvodu velkého pohybu osob v tomto úseku.

V současné době probíhá v sokolovně oprava a renovace parket a podlaží – zbrúsenie povrchu a lakovanie. Bude nasledovat generální úklid celé sokolovny. Z tohoto důvodu je sokolovna v letních měsících mimo provoz. Opravu provádí fa. Dufek z Mladé Boleslavi a předpokládaná cena 108 160,00 Kč.

Ve stejné době probíhá i oprava hlavního a postranního vchodu do základní školy. Jedná se o opravu vstupních prostor a přístřešku nad hlavním vchodem.

Dopravní značení na krajských komunikacích:

- z důvodu parkování vozidel na zeleném pásu podél silnice u nově zbudovaného oddělení MŠ v budově zdravotního střediska jsme nuceni umístit dopravní značku „zákaz zastavení“ po pravé straně ze směru od hřbitova.
- na přání obyvatel nové lokality u sv. Václava a z bezpečnostních důvodů budou umístěny dopravní značky „pozor děti a sní-

žení rychlosti na 40 km/hod“. na komunikaci směrem na Novou Telib v obou směrech. Na oba návrhy již proběhlo správní řízení (schválení Policie ČR a Magistrát města MB). Po nabytí právní moci budou značky umístěny.

Dopravní značení na místních komunikacích:

Na veřejném zastupitelstvu byl projednáván návrh dopravního značení. Občané podali několik připomínek. Návrh dopravního značení bude dopracován, konzultován s odborníky (Jaznak, Police ČR) a znovu bude předmětem projednávání. Návrhy dopravních značení jsou vyvěšeny na veřejné vývěsce a na stránkách městysu.

Z důvodu zatékání na několika místech do budovy ZS konkrétně do nového pavilónu MŠ a špatného stavu střešní krytiny (rovná plechová střecha), jsme nuceni zbudovat nové zastřešení budovy, jelikož dle několika odborníků je velmi špatně opravitelná a bez záruky že tam dál nepoteče. Zastupitelstvo rozhodlo vybudovat novou sedlovou střechu se zateplením stropu. Byla vypracována grafická vizualizace dvou variantních řešení.

I. varianta – snížení budovy typem valbové střechy, čímž by vznikl modernější ráz budovy. Tato varianta sebou nese velkou finanční náročnost.

II. varianta – střecha sedlová s 2 trojúhelníkovými vikýři s poplastovaným plechem ve tvaru klasických tašek.

Zastupitelstvo schválilo realizaci II. varianty zastřešení budovy zdravotního střediska. Vyřeší se tím problém se zatékáním a zateplením stropu se získá úspora elektrické energie ve vytápění pavilónu MŠ prvním patře budovy, což tvoří velkou finanční zátěž.

Nyní ze soudku kultury a dětských akcí. Ze všeho nejdřív bych chtěl zhodnotit letošní první větší jarní společenskou akci, a to Masopust, konaný 19. března. Dle reakce Vás občanů, kteří jste se zúčastnili průvodu ať v přestrojení s maskou či bez, nebo pouze

přihlížejících, si myslím, že se masopustní průvod zakončený ve zdejší sokolovně povedl. Do poslední hodiny jsme s napětím pozorovali oblohu, zda nám nebude pršet, ale nakonec si i sluníčko dalo říct a počasí nám dopřalo pěkného odpoledne. Ti z Vás, kteří jste se zúčastnili víte, že v sokolovně na Vás čekal doprovodný program s vyhlášením masek a občerstvením připravené p. M. Prouzou, v podobě masných výrobků. Zdejší hasiči připravili guláš, který jistě přišel vhod. Nechyběly ani sladkosti ke kávě, o které se postaraly naše mažoretky, nemůžu opomenout i příspěví některých občanů. Tímto chci všem, kteří pomáhali se zajištěním a zorganizováním masopustu za Úřad městysu Březno ještě jednou vyjádřit veřejné poděkování. Budeme se těšit na další.

S potěšením musím konstatovat, že zdejší spolky a komise se stále více začínají věnovat dětem v podobě organizování různých her a akcí. Pokusím se letmo vyjmenovat organizátory dětských setkání. Nechtěl bych na nikoho zapomenout, jelikož akcí je opravdu hodně. V březnu Sportovní a kulturní komise uspořádala na hřišti u sokolovny rej masek a čarodějů pod názvem koláčník. Pro děti byly připraveny soutěže a ceny s občerstvením. Večer se pak za podpory zdejších hasičů pokračovalo v pálení čarodějnic. Ta samá komise uspořádala také na ukončení školního roku a přivítání prázdnin táborák s opékáním buřtů na dětském hřišti u sokolovny. Pěkné bylo, že u táboráku zaznělo též několik kytar a zpěv. Večer po setmění pak děti měly lampiónový průvod. Dne 25. 6. 2011 se konal na nádrži Rasovna Den rybolovu pro děti pod záštitou Spolku rybářů Březno. Program zpestřily místní mažoretky, přestrojené za školačky. Kromě krásných zážitků z rybaření si děti domů odnesly též drobné dárky. V průběhu této akce měli všichni zúčastnění možnost využít připraveného občerstvení. Den dětí se nesl v duchu pohádkové cesty zámeckým parkem, který pokračoval před

místním pohostinstvím pí. Krouské. Organizátoři byli hasiči a baráčníci. Je s potěšením, že i naši obyvatelé a to z lokality u hřbitova (budoucí Ještědská ulice) dokáží zorganizovat akce pro děti, tentokrát 1. dětský přespolní cyklistický závod, kterého se zúčastnilo celkem 37 dětí. Organizátoři slibují příští rok v květnu již tradiční druhý ročník závodu. Vzpomenu jen letmo i akce pro dospělé, kde TJ Sokol Březno uspořádal již 5. Májový cyklistický výlet, rybáři den volného rybolovu pro dospělé, Vlastenecko dobročinná obec Baráčníků pro Březno a okolí uspořádala tradiční Staročeské máje s vyváděním děvčat s ukončením na březenském náměstí se zatančením české besedy. Večer pokračovala májová veselice v místní hospůdce.

Všem pořadatelům bych chtěl tímto poděkovat za projevenou iniciativu v zorganizování „dětských dnů“ pro naše nejmenší. Jistě zajištění a přípravu takovéto akce zabere spoustu volného času, který by mohli využít jinak, o to víc jim patří velký dík.

Také se musím zmínit a poděkovat hasičům a sportovcům, kteří formou zorganizování brigády pomáhají upravovat veřejné prostranství, zvelebovat a zkrášlovat naši obec. Bohužel se musím tady zmínit i o tom, že někteří naši spoluobčané se takto chovají pouze na svém pozemku. Mám na mysli likvidaci posekané trávy a zeleného porostu. Není přeci možné, aby se posekaná tráva likvidovala sypáním do příkopů a cest, kde se při prvním velkém dešti spláchne do koryta příkopu a tím se zanáší. Potom vzniká nedostatečný průtok vody a následné zaplavení přilehlých nemovitostí.

Upozorňujeme občany Března, že odvoz trávy do prostor starého hřbitova (místo pro pálení čarodějnic), do příkopů a do polí sousedících s polními cestami je porušení veřejné vyhlášky. Tráva z vlastních pozemků musí být zlikvidována vlastníkem pozemku nejlépe kompostérem umístěným na vlastní zahradě. Porušení vyhlášky je

možno postihnout sankcí. Biologický odpad, kterým tráva je, způsobuje velký nepořádek a zápach. Všem nám přeci záleží na tom, aby vesnice byla upravená.

Asi jste si někteří všimli, že máme nového pracovníka, zaměstnance městyse na údržbu a sekání veřejných prostor. Jelikož zelené plochy stále více přibývá, byla zakoupena nová výkonější sekačka STIGA s příslušenstvím od fa. Profi Jičín. Náklady 240.174,-00 Kč.. Pracovník je pouze na sekání trávy, ne na údržbu vzrostlého

porostu. V letních měsících proběhne údržba veřejné zeleně na zahradě MŠ, v okolí ZŠ, víceúčelového hřiště, hřbitova a chodníku u hřbitova odbornou firmou Školky Montana. Bude se jednat o razantní zásah do veřejné zeleně.

Pro děti začaly dlouho očekávané prázdniny a nastal čas dovolených. Chtěl bych Vám všem za Úřad městyse Březno popřát příjemnou dovolenou s načerpáním nových sil, bezstarostné a klidné prožití krásných letních dnů.

za Úřad městyse Březno místostarosta Zbyněk Valenta

Děni v městysi

Ohlédnutí za pěveckým odpolednem.

V poněkud netradiční době v pátek 27. května od 16 hod. proběhl v našem kostele sv. Václava pěvecký koncert k počtě duchovní tvorby Antonína Dvořáka, osobnosti, která byla velice ovlivněna i příbuzenským vztahem s vlastenkou, hraběnkou Eleonorou Kounicovou, ženou, která řadu let spolu se svým choťem jezdila na venkovské sídlo březenského zámku.

V tento den jsme vzpomněli právě na tuto šlechtnou postavu obrozeneckého období i na její kladné vlivy na českou kulturu i filozofii. O této dámě se více dočtete v další kapitole. Hlavním programem koncertu byla převážně díla skladatele Antonína Dvořáka v dokonalém provedení pěvců a účinkujících Státní opery Praha. Samotné skladby byly velice náročné nejen pro účinkující, ale asi i pro posluchače samotné.

Myslím, že koncert byl velikým novým zážitkem pro občany i chrám Páně samotný, přestože podobných akcí tu pravděpodobně v dobách největší slávy městečka Března, v 19 století, probíhalo pravděpodobně nespočet.

Chtěla bych opět tímto poděkovat za příjemnou účast posluchačů, za váš vděčný, mohutný potlesk a hlavně za hojné příspěvky do ošatky, které tentokrát činily sbírku 1498,00 Kč!

Jako malá omluva účinkujících svědčí fakt, že čas, ve kterém koncert musel proběhnout v tuto neseriózní dobu vůči pracujícím, bylo další večerní účinkování ve Státní opeře, takže jsme museli opravdu dobu koncertu v našem kostele přizpůsobit.

Zdenka Nečesaná

Zasedání zastupitelstva

Zápis č. 1/2011 ze zasedání zastupitelstva městyse Března konaného dne 11. 1. 2011

1/01/2011 – Rozpočtové změny č.5/2010 – snížení příjmů a výdajů 1 074 341,00 Kč. Zastupitelstvo schválilo všemi přítomnými hlasy.

1/02/2011 – odpisový plán Základní školy a Mateřské školy Březno na rok 2011. Zastupitelstvo schválilo všemi přítomnými hlasy.

1/03/2011 – prodej části pozemku par.č.316/1 v k. ú. Dolánky o výměře cca.1000 m². kupující manželé František a Martina Vondráčkovi. Kupní cena stanovena ve výši 100,00 Kč./m². Zastupitelstvo schválilo všemi přítomnými hlasy.

1/04/2011 – projednání záměru prodeje pozemku v k.ú. Březno par.č.1073 – 155m². – pro 1 hlas. Proti 14 hlasů. Zastupitelstvo neschválilo 14 hlasy.

1/05/2011 - Dodatek č.3 - Místní program obnovy vesnice. Zastupitelstvo schválilo všemi přítomnými hlasy.

1/06/2011 – podání žádosti o dotace z fondu Středočeského kraje na rok 2011.

- rekonstrukce úřadu městyse – Fond rozvoje obcí a měst
- obnova hraček dětského hřiště – Fond sportu a volného času
- obnova pomníku 1. sv. války u ZŠ – Fond kultury
- oprava zásahového vozu JSDH Tatra CAS 815 – Fond podpory dobrovolných hasičů

Zastupitelstvo schválilo všemi přítomnými hlasy.

1/07/2011 – volba zástupců do školské rady ZŠ a MŠ Březno. Zástupci obce do školské rady ZŠ a MŠ Březno – Zbyněk Valenta – člen zastupitelstva, Jana Pečová – starostka Sukorad, Lubomír Kouřil – specialista vzdělávání. Zastupitelstvo schválilo všemi přítomnými hlasy.

Zápis č. 2/2011 ze zasedání zastupitelstva městyse Března konaného dne 30. 3. 2011

2/01/2011- Rozpočtový výhled 2011-2014. Zastupitelstvo schválilo všemi přítomnými hlasy.

2/02/2011- Rozpočet roku 2011 – vyrovnaný - příjmy celkem 10.826.000,00Kč. - výdaje 10.826.000,00Kč. Zastupitelstvo schválilo všemi přítomnými hlasy.

2/03/2011- Pronájem pozemku – manželé Filipi - par.č.1090/3 o výměře 362m² a par.č. 1084/4 o výměře 4m² v k.ú.Březno(Matrovice). Návrh rady městyse – pronajmout pozemek par.č.1090/3 a 1084/4 v k.ú.Březno(Matrovice) manželům Filipi za úplatu 500,00 Kč./rok s podmínkou běžné údržby na náklad nájemce. Zastupitelstvo schválilo všemi přítomnými hlasy.

2/04/2011 – pronájem pozemku - Fa Vyrtých Building par.č.1073 (155m²)v k.ú.Březno za úplatu 1000Kč/rok. Podmínky pronájmu: Nájemce bude povinen na vlastní náklad zajistit běžnou údržbu předmětu nájmu tak, aby předmět nájmu byl způsobilý, ke sjednanému účelu pronájmu. Nájemce bude oprávněn užívat předmět nájmu pouze za účelem zřízení únikové cesty a jejímu použití v případě nepředvídatelných a neodvratitelných mimořádných situací, kdy není možné využít jiných přístupových komunikací nájemce (např. požáry, záplavy). V případě, že nájemce použije předmět nájmu k jinému, než takto sjednanému účelu a při

nedůsledné údržbě předmětu nájmu, je pronajímatel oprávněn bez dalšího od této nájemní smlouvy odstoupit. Nájemce bude při užívání předmětu nájmu povinen strpět existenci – zdi na pozemku s předmětem nájmu sousedícím, stavby křížku, umístěné na předmětu pronájmu a strpět přístup k čerpací šachtě umístěné na sousedním pozemku. Veškeré náklady spojené s pronájmem par.č.1073 budou k tíži žadatele. Zastupitelstvo schválilo 11 hlasy. Proti 1 hlas, zdržel se 1 hlas.

2/05/2011- Provozní dotace ZŠ Březno za rok 2010 – rozhodnutí o odvodu do rozpočtu městyse HV zisk 364 Kč. Zastupitelstvo schválilo všemi přítomnými hlasy.

2/06/2011- Zůstatek investičního fondu příspěvkové organizace ZŠ a MŠ Březno 6 Kč.- rozhodnutí o odvodu zůstatku inv. fondu ve výši 6,- Kč. do rozpočtu městyse. Zastupitelstvo schválilo všemi přítomnými hlasy.

2/07/2011 – Školský obvod – uzavřít dodatek č.1 – Dohoda o vytvoření společného školského obvodu ZŠ a MŠ ze dne 30.4.2010 s Obcí Židněves – rozšíření i na předškolní vzdělávání. Zastupitelstvo schválilo všemi přítomnými hlasy.

2/08/2011 – Věž na náměstí ve Březně – vyvolat jednání s církví, usilovat, aby budova věže (bez zvonu) byla darována bezplatně do vlastnictví městyse Března. Zastupitelstvo schválilo všemi přítomnými hlasy.

2/09/2011 – Žádost p. Šolce čp.175 o souhlas s umístěním stavby RD na par.č.153 v k.ú. Březno, které je vlastníkem. Zastupitelstvo schválilo 13 hlasy.

2/10/2011 - Delegování zástupce (akcionáře) na jednání valné hromady společnosti Česká spořitelna, a.s., která se bude konat 20.4.2011 – návrh rady p. Zbyněk Valenta. Zastupitelstvo schválilo všemi přítomnými hlasy.

2/11/2011 – Chodník do Židněvse – nechat zpracovat projektovou dokumentaci na chodník po pravé straně směr Březno – Židněves. Schváleno všemi přítomnými hlasy.

2/12/2011 – Smlouva o převedení kanalizačních sběračů a o zajištění jejich provozu mezi městysem Březno a Fa Balgsan s.r.o. Zastupitelstvo schválilo všemi přítomnými hlasy.

Zbyněk Valenta

Ze školkového deníku . . . .

Prožitkové učení

My, děti z mateřské školy, jsme človíčkové zvědaví. Paní učitelky nás seznamují se spoustou zajímavých témat, mimo jiné i s dopravními prostředky. O nich si nejen povídáme, také je kreslíme, vystřihu-

jeme a nalepujeme, skládáme apod. Rády si hrajeme na vláček, učíme se o něm říkanky i písničky. A což takhle si cestování vlakem přímo vyzkoušet?

Všechny jsme se na výlet vlakem těšily. Dne 18. května 2011 jsme na místní

zastávce nastoupily do vagónu, který byl k soupravě přistaven speciálně pro nás – malé cestující. Poté, co jsme se řádně posilnily svačinou, vyrazily jsme od nádraží v Sobotce přímo na Humprecht. Zde jsme si od „princezny“ se zájmem vyslechly zajímavosti o životě na zámku, prohlédly jsme si vybavení zámecké kuchyně, vyzkoušely si ozvěnu (akustiku) v hlavním sále. Ty odvážnější z nás se mohly rozhlédnout do kraje z ochozu. A co potom? Hurá na zmrzlinu do

„Ahoj školko!“ „Ahoj školičko!“ – tato slova si za několik málo dní řekne pár předškoláků, kteří nastoupí v září do 1. třídy ZŠ.

„Naposled Ti školko zamávám, ale neboj, půjdu jen kousek dál a vzpomínky mi zůstanou!“

Vždyť jen tento školní rok jsme měli v MŠ patnáct divadelních představení, drakiádu, vynášení Morény, stopovanou za zájčkem, besedu o myslivosti a s policií. Navštívili jsme hasičský sbor v Mladé Boleslavi a mini ZOO v zahradě DDM, uspořádali dvě besídky pro rodiče (vánoční a ke Dni matek). A to stále není všechno. Ke „Dni dětí“ pro nás učitelky připravily zábavné dopoledne. 9. června byl zábavný podvečer na školní zahradě a pak odvážlivci přespí ve školce-na což se všichni moc těšíme. Již potřetí jsme

Váleček na nudle
Váleček na nudle
život si chválí
čím více pracuje
tím více se válí
Válí se na břicho
na zádech
na uchu
zpívá si tralala,

cukrárny na soboteckém náměstí! Nastal čas návratu – svezly jsme se opět oblíbeným vláčkem zpět do Března, kde už na mnohé z nás netrpělivě čekaly mamky a taťkové.

A jelikož nám přálo i počasí, mohly jsme si nakonec zazpívat: „Sláva vlasti výletu, výletu, výletu, nezmokly jsme, už jsme tu, už jsme tady!“

Za slůňata pí. učitelka Dana Kočárková

jeli na výlet na kolech. I o tento zážitek se hodně dětí nenechalo připravit.

Na konci školního roku jsme měli dva výlety. První vlakem do Sobotky na zámek Humprecht. Panečku, jelo nás 60 dětí, ještě, že jsme měli objednaný vagón. Druhý výlet autobusem na hrad Kost a jeho okolí.

Jistě mezi nezapomenutelné zážitky patřil i maškarní bál ve zdejší sokolovně, kde vystoupily i malé mažoretky.

Úplnou tečkou bylo rozloučení se školáky v komorní sestavě rodičů a učitelek.

A je tu čas kdy posíláme naše děti dál do světa poznání.....v září k nám ovšem přijdou nové děti, děti dychtivé poznání..... a my se budeme snažit je co nejlépe připravit pro vstup do života.

hopsasa, ejchuchu
válí se dopředu
a zase nazpátek
na čem se vyválí
rázem je na plátek...
Váleček na nudle
život si chválí
čím víc pracuje
tím víc se válí.

PODĚKOVÁNÍ:

Děkujeme všem rodičů, kteří jsou nám nakloněni a podají nám svou pomocnou ruku. Bez nich by se nám jistě hůře pracovalo.

Děkuji p. Šípkovi za vybavení u vchodů do MŠ, p. V. Horákovi a p. P. Jonášovi za vyjednání návštěvy u hasičů, p. V. Volfovi za dojednání besedy s policií, p. učitelé Hašlarovi za besedu o myslivosti. Děkujeme p. Koutovi a

pí. Voborníkové za sponzorský dar, který bude použit na vybavení školní zahrady, pí. Novotné (papírnictví) za dárky na akce školky.

Přeji všem krásné, klidné a pohodové prázdniny!

Vedoucí učitelka MŠ Libuše Dlasková

Základní škola Březno

Vážení rodiče a prarodiče, všichni spoluobčané, milí žáci.

Říká se, že když něco hezkého končí, tak něco ještě hezčího začíná. S tím na konci školního roku nelze nic jiného, než souhlasit. Hezký a troufám si tvrdit i úspěšný školní rok 2010/2011 pomalu, ale jistě, končí a „dlouhé“ letní prázdniny, oddělující dva školní roky, klepou na dveře.

Je zvykem na konci bilancovat. Jaký že byl tento školní rok, který už brzy bude minulostí?

Byl náročný pro nás učitele, pro děti i pro rodiče. Byl rozmanitý, neboť se v něm událo mnoho nového, pozitivního, což nás posunulo o pěkný kus dopředu. Byl hektický, jako celá dnešní doba, celý svět. Byl originální, byl jedinečný a neopakovatelný.

Škola od 1. 9. 2010 vstoupila jako jedna z prvních na okrese do projektu „EU peníze školám“. Získali jsme do školy bez mála 950 tisíc korun na inovaci a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT a v oblasti přírodních věd. Do pěti tříd 1. stupně byla po výběrovém řízení zakoupena a nainstalována interaktivní technika a učitelé prošli vzdělávacím kurzem. Nyní vyrábějí digitální učební materiály a v příštím školním roce je odpilo-

tují. Není nám totiž lhostejné, jak se na naší škole učí a bude učit v blízké budoucnosti. Chceme pro výuku, pro děti to nej, v tomto případě moderní, progresivní výuku s všestranně vzdělanými a stále se zdokonalujícími pedagogy.

Toto je jen jeden úspěch školy. Škola se však prezentovala i v jiných směrech. Pro rodiče i širokou veřejnost jsme uspořádali „Den otevřených dveří“ a hned dvě hezké, zdařilé akademie, vánoční a jarní. Ta vánoční „pohládila“ duše i srdíčka všech dobrých lidí v citlivé předvánoční době a ta jarní pod názvem „Cesta životem“ se stala důstojnou společenskou akcí, kdy se naši „deváťáci“ pomyslně rozloučili se školou. Během celých deseti měsíců pokračovala a rozvíjela se úžasná spolupráce 9. a 1. třídy, kdy nejstarší žáci školy pomáhali, starali se o naše nejmenší. Novinkou se stala i celoškolská akce škola v přírodě a turistický kurz, kdy více než 130 dětí, 11 pedagogů a 1 zdravotnice si užilo společné týdenní spoluzití v krásném Máchovu kraji pod Bezdězem. Škola nadále pokračovala ve sběru vysloužilých elektrospotřebičů, starého papíru, hliníku, tonerů, sušené citrónové a pomerančové kůry, plastů, rostlinného oleje, a přišla si tak na ne zane-

dbatelné finanční prostředky. Účastí na testování našich žáků jsme poprvé získali titul s certifikátem „aktivní škola“. V rámci EKO výchovy jsme uspořádali besedu s myslivcem, setkání s ornitologem přímo v prostředí březenského zámeckého parku, zavítali k nám chovatelé dravců se svými svěřenci, pokračujeme i ve sponzorování psího útulku v Lysé nad Labem a vánočního krmení lesních zvířátek se zúčastnila většina tříd. Pro nejstarší děti jsme uspořádali dvě besedy s odborníkem na téma „Drogy, problémy dospívajících a kyberšikana“ a „Sex, AIDS, vztahy“. Z finančních prostředků získaných ze sběrů naše děti tzv. „adopcí na dálku“ nadále finančně podporovaly vzdělávání africké dívky ze Zambie. V rámci výletů a exkurzí navštívily děti planetárium, ZOO a mořský svět v Praze, svíčkárnu Rodas v Šestajovicích. Pravidelná návštěva divadla v Mladé Boleslavi i hostování divadelních sborů v březenské sokolovně bylo opět samozřejmostí.

Školní práci nám „kořenily“ akce jako „drakiáda“, školní přebor v plavání a sjezdovém lyžování, „rej čarodějů a čarodějnic“, účast na výtvarných („vysněná zahrada“), sportovních (stolní tenis, pohár rozhlasu), odborných (zdravotnická soutěž) a společenských („košík plný rozumu“) soutěžích. Pravidelné akce – plavecký výcvik našich nejmenších v Jičíně a zimní lyžařský výcvik starších dětí v Krkonoších doplnila akce, která se dou-

fám stane také naší tradicí a specialitou, a tou je společný sportovně poznávací zájezd nejstarších žáků a zaměstnanců školy, školky a jídelny. Letos to bylo sjíždění 16,5 km dlouhého a zároveň nejkrásnějšího úseku Sázavy na kánoích a raftech.

Při tom všem jsme nikdy nezapomínali na individuální a citlivý přístup ke všem dětem, zvláště pak k těm, kteří ho zvláště potřebují. Na škole fungovalo 9 druhů zájmových kroužků, které pracovaly ve 13 různých skupinách. Sponzorské dary rodičů i ostatních občanů nám pomáhají vybavovat třídy novou technikou, květinami. Za aktivní pomoci rodičů jsme vymalovali další prostory školy, zejména učebny. Troufám si bez nadsázky i se vší skromností tvrdit, že naše březenská škola se stává zajímavější, modernější, aktivnější, barevnější, krásnější. Těší nás, že ze stále většího množství úst rodičů a celé veřejnosti zazníávají slova chvály, uznání, poděkování a povzbuzení. Za to všem opravdu DĚKUJEME. Pro nás je to hřejivé, povzbudivé, ale i zavazující.

Dovolte mi závěrem všem zaměstnancům ZŠ a MŠ Březno – pedagogům a správním zaměstnancům, všem rodičům, všem spoluobčanům, všem dětem, prostě vám všem popřát báječnou dovolenou, úžasné prázdniny, plné dobrodružství, poznávání, výletů, sluníčka, pohody, koupání a hlavně pohodové dny zakončené šťastnými návraty domů.

Mgr. Dana Rudolfová, ředitelka ZŠ a MŠ Březno

Veřejné poděkování

Opět posílám slova díky všem, kteří svou pomocí a sponzorskými dary dali jasně najevo, že jim není lhostejné, v jakých prostorách, v jakém prostředí se jejich děti vzdělávají, kde tráví značnou část pracovních dnů. Děkuji všem rodičům, kteří výrobou a nákupem dárek (ceny na odměňování těm nejlepším) podpořily naši akci – školu v přírodě. Děkuji též manželům Juhaňákovým a manže-

lům Pravým za krásný fikus a palmu, které nyní zdobí schodiště 1. stupně.

Velký dík náleží panu Kryštofkovi a manželům Vitmajerovým. Vitmajerovi finanční částkou zasponzorovali nákup materiálu na skříňku v 1. ročníku, kterou poté vyrobil pan Kryštofek.

Těším se i v příštím školním roce na spolupráci se všemi dalšími, kteří nám jakkoli chtějí pomáhat ve zlepšování atmosféry tříd

a celé školy. Čeká nás minimálně malování pěti učeben, protože chceme, aby nový škol-

ní rok zahájily děti v čistém a příjemném prostředí.

Dana Rudolfová

Baráčnická obec

Vlastenecko dobročinná obec baráčnická pro Březno a okolí.

Jaro bylo pro nás baráčníky docela akcemi nabitě. V dubnu jsme navštívili Národní technické muzeum v Praze, v Benátkách muzeum hraček a Muzeum benátecka, zúčastnili se pálení čarodějnic. Hned na začátku měsíce května jsme připravili zájezd pro děti do pohádkového zámku ve Starých hradech. Děti si prohlédli Zámecké pohádkové sklepení, kde v tajemném přítmí ožívají umounění čerti, vodníci, lesní skřítkové a ostatní pohádkové bytosti z pohádkových příběhů kouzelného dědečka Fábulína. Navštívily i jeho domeček s pohádkovou oushadovnou, hradní pohádkovou půdu, která je tím správným místem pro čarodějnice a pravá starohradská strašidla a strašidylka. Nahlédly pod pokličku kouzlo babkám a čarodějnicím, navštívily strašidláckou hospodu a na zámku si prohlédly i komůrku zámecké kuchařky Josefíny. Byl to pro naše děti krásný zážitek.

Naše Baráčnická obec získala také svého sponzora a tím je místní lékař Mudr. Příbramský. Jeho první počín bylo zakoupení lístků do pražského divadla ROKOKO na hru „Hráči“ od Gogola, tak jsme nasedli do auto-

busu a vydali se do Prahy. Představení bylo pěkné, všem se moc líbilo a chci tímto také panu doktorovi moc poděkovat.

Třetí, pro nás největší akce, bylo uspořádání Staročeských Májů. Dalo nám to dost práce, připravit a zajistit vše potřebné, ale to jistě dobře vědí ti, co pořádají podobné akce. Počasí se nám vyvedlo, vše proběhlo v pořádku, jenom nám přišlo o něco míň lidí, než jsme mi zvyklí, ale odměnou nám bylo uspokojení, že se do příprav a do samotného vyvádění děvčat zapojila naše Mladá chasa a celá naše baráčnická obec. Opět jsme předvedli zase něco z našich tradic, zatančili „Českou besedu“, večer byla „Májová veselice“, kde hrál soused Mazanec, prostě Máje jak mají být. Ještě bych chtěl poděkovat také všem rodinám vyváděných děvčat za skvělé pohoštění, které nám připravily.

Čekají nás prázdniny, čas dovolených a tak všem přejeme krásné prožití tohoto volna, příjemný odpočinek a načerpání nových sil do druhé půlky tohoto roku.

Konšelé BO

Historické okénko Března

Kunáta Jaroslav hrabě z Bubna zemřel až v roce 1684. Březno se Skašovem zdědil spolu s domem Vratislavů z Mitrovic v Praze a statky v jihozápadních Čechách jeho starší syn Adam Maxmilián. Nový nástupce nebyl již tak dobrým hospodářem ani oblíbeným ochráncem městečka Března mezi chudým lidem. V dalším desetiletí nechal přestavět a rozšířit březenský filiální kostel vedle zámku, protože dosavadní se zdál příliš malý. Stavba tedy měla být započata kolem roku 1710, ale pozdržela se kvůli destrukci zdí a následně lešení při stavbě samotné. Svědčí o tom i známá malba, která celou řadu let byla zavěšena v rámu pod oratoří kostela. Datace neštěstí pochází z 26. srpna roku 1710. Na plátně byla zachycena hrubá stavba zdí kostela, z níž se řítí lešení se zedníky. V okolí se sbíhá zámecké panstvo se služebnictvem. V oblacích jsou vymalováni andělé, jako ochránci. Při této smůle se ale naštěstí nikomu nic nestalo. Pod samotnou malbou byl zapsán doprovodný německý text. Stavba byla definitivně dokončena až roku 1721, ale jako základní údaj se uvádí rok 1718, kdy byl již chrám posvěcen ke „cti a chvále sv. Václava“. Další zbytkové práce se týkaly sochařských dodávek, které se pozdržely. Pamětní kniha neuvádí navrhujícího architekta, pouze zmiňuje zednického mistra Jiříka Prokopa z Března a tesaře Jiříka Krále z Bakova.

Barokní stavba vznikla jako jednodenní s užším presbytářem. Nad okna byly usazeny busty apoštolů, z jihu: sv. Ondřej, sv. Bartoloměj, sv. Jan Křtitel, sv. Jakub starší. Na severu: sv. Matouš, sv. Tomáš, sv. Juda, sv. Šimon. Původní podoba kostela byla se štítem v západním průčelí. Dnes je ukončeno valbovou střechou, krytou bobrovkami. Štítová etáž a její střední pole odpovídalo

šířce středního pole fasády, bylo provázeno bočními, křídlovými úseky, volutovými nebo se segmentem. Průčelí zdobí sochy vpravo dole: sv. Jan Nepomucký, nad ním sv. Kazimír, výše sv. Anna, nad ní busta sv. Floriána. Vlevo dole: sv. Vojtěch a sv. Ludmila, výše sv. Alžběta, nad ní busta sv. Rocha. Nad předsíní sousoší sv. Petra a Pavla. Nahoře ve štítu byla v nice zachycena socha sv. Václava, která je dnes postavena na soklu v rozcestí k Nové Telibi a malé sousoší, nejsvětější Trojice, které je přemístěné v malé kapličce na Nové Telibi.

Zakladatel kostela hr. Adam Maxmilián z Bubna byl velice movitý šlechtic a rád dokazoval svojí moc i bohatství. Jedním z úkazů byla právě ona přehnaná výzdoba nejen v městečku Březně na kostele i v jeho okolí. Podobně honosná panství zakládal i ve východních Čechách, což ovšem Bubnům dlouho nevydrželo.

Adam Maxmilián zemřel ve věku 74 let 29. listopadu roku 1721 a byl pohřben v hrobce kostela pod presbytářem jako ve vlastní pohřební kapli. Dědil zde jediný syn Jan Josef z Bubna, kterému bylo v té době pouhých 10 let. O jeho vládě máme jen minimálně zpráv.

Z této doby se dochovaly pouze „cechovní artikle“. Březno bylo malé a řemeslníků zde nebylo mnoho. Jednotlivá řemesla proto netvořila zvláštní cechy, ale spojila se do jednoho jediného. Dohromady tak byli organizováni kováři, koláři, provazníci, truhláři, řezníci, mlynáři, krejčí a ševci. Taková skladba řemesel, která jsou zde uváděna, byla naprosto typická pro malá městečka. Hlavní zastoupení zde měla potravinářská a textilní řemesla a vedle nich pak řemesla potřebná pro stavbu a zařízení domu.

Co se týče duchovní správy, v roce 1747 se stal březenský filiální kostel doposud spravovaný boleslavskými minority, opět farním, když tu byl zřízen stálý kněz, ale bydlel zatím v domku nedaleko kostela. Pro hospodářské věci mu byla zřízena „kněžská“ chalupa.

Pokračování příště kapitolou o výzdobě interiéru kostela sv. Václava.

kronikářka Zdenka Nečasová

Březenský krtek

Zdenka Nečasová

Goticko – renesanční krypta pod podlahou západní části lodi kostela.

Krypta – hrobka jako pohřební kaple zpravidla bývá součástí církevní stavby. Jedná se o prostor pod presbytářem kostela nebo kaple. Mnohé románské stavby se mohou chlubit tímto architektonickým jevem, který není úplně zasazen pod podlahou, ale je volně přístupný veřejnosti přístupovými schůdky. V gotické době se většina krypt stavěla s vlastními základy chrámu a jejich hlavní jádro bylo právě pod západní částí lodi. Mělo to svůj význam, podobně jako situovaný presbytář, který měl být orientován na východ, jako symbol víry, která přišla od východu. Západní část kostela bývá nejvíce zatížena celkovými základy těžkých staveb, a proto bývají tyto hrobky často staticky narušené, nebo docházelo i jejím celkovým destrukcím, samozřejmě záleželo na celkové ploše hrobky. V období baroka se opět od pohřbívání v západní části lodi opouštělo a začaly se budovat nové krypty opět pod presbytářem, nebo v jiných východních částech lodi, kde je stavba méně zatížená tíhou samotného kostela nebo jejich věžemi apod. Románské krypty mají svoje typické architektonické jednoduché, ale masivní prvky, kde se setkáváme s prostornou kamennou plochou s řadou pilířů a mnohdy i samotně vybudovaným oltářem, což svědčí o samotném významu jakési pohřební kaple pod chrá-

mem. Gotické kostely již mají hrobky, či krypty uzavřené pod podlahou chrámu, kde je položena samotná vstupní krycí kamenná deska, pod kterou bývají jednoduché kamenné schůdky do pohřebního sklípku. Často zde nacházíme i pilíře, které protínají samotnou loď kostela až do jeho podzemí. Zdivo už může být smíšené kamenné (pískovec, lomový kámen apod.), nebo z pozdějších již barokních úprav smíšené kamenné s cihlovým. V často klenutém podzemí se nacházejí kamenné soklíky s torzy rakví, či jiných relikvií, poskládaných vedle sebe. Barokní hrobka kopíruje v samé podstatě tento způsob, pouze důmyslněji bývá vymyšlené odvětrávání hrobky a plošně bývají i větší, o několika místnostech.

Březenská goticko-renesanční hrobka o jedné místnosti nese typické gotické rysy. Kopíruje skutečné základy původního užšího kostela a je vystavěna na dvou pilířích, mezi kterými se nacházely přístupové schody, jakési schodiště, později upravené z cihel. Dva masivní pískovcové pilíře jsou vlhkem velice narušené. Jedná se o sloupy, které se nacházejí v lodi, kde podpírají kruchtu kostela. V hrobce se nacházelo celkem pět rakví, mezi nimi též patřící matce faráře Scheibla ze 14 století. Z knih víme, že byla hrobka navštívena roku 1819 a naposledy byla tato místnost

uzavřena 10. 7. 1967 P. Leopoldem Dvořákem. Krycí deska a vstupní schodiště je v současné době zalito vrstvou betonu, v němž je vložen malý průduch k odvodu vzduchu v podobě dlouhé vodovodní trubky. Prostor klenutého sklípku zasahuje do necelé poloviny lodi kostela od vstupních hlavních dveří. V době před přestavbou chrámu v 17. stol., se plánoval vstup do hrobky postranním schodištěm, které mohlo navazovat na stávající schodiště pod kruchtou, kde již byly připraveny dveře k onomu schodištnímu prostoru. To nebylo nakonec uskutečněno a pro tento případ zde byla podlaha položena na písek jednoduchými pálenými barokními cihlami, na kterých v současné době stojí motor a ventilátor pro moderní varhany.

Celá gotická místnost jeví známky i přístupových cest z okolí, jako únikových chodeb mimo jádro městečka, které byly v těchto dobách typické. Celkově je hrobka staticky velmi narušená právě tíhou vlastní

stavby kostela a pravděpodobně na to měl i vliv samotný štít kostela, který byl právě jako jeden z důvodů odstraněn. Všeobecně je západní průčelí přetíženo už samotnou plastickou sochařskou výzdobou a štít samotný tato zeď na jílovém podloží není schopna udržet, proto se i samotná předsíň chrámu odtrhla od samotné hlavní stavby a zdivo v těchto místech je značně prasklé, nemluvě o podlaze samotné.

Chrámové hrobky březenského kostela nesou neobvyklé architektonické rysy, neboť byly vystavěny naprosto nezávisle a odděleně od sebe (většinou bývaly propojené). Druhá barokní hrobka byla vystavěna pro zakladatele chrámu Adama Maxmiliána z Bubna a jeho rodinu. Můžeme se domnívat, že rodina Bubnů byla velice oddělenou šlechtou, která s „obyčejnými“ lidmi nežila v souladu. Může o tom svědčit i fakt, že už samotná výstavba arkádové chodby ze zámku do oratoře kostela sloužila jako oddělovací prvek od lidské veřejnosti.

Váš březenský krteček

Osobnosti Března 19. století

Eleonora Bissingen – Voračická z Paběnic, hraběnka z Kounic (26.1.1809 – 10.1.1898)

Majitelka panství Slavkov, Uherský Brod, Houska, Březno u Boleslavi a Zahradky u České Lípy. Dcera Alžběty Vratislavovny a Jáchyma Jindřicha Voračického.

Své mládí prožila v zámku na Choustníku ušlechtilá hraběnka Eleonora Kounicová, rozená Voračická, které Božena Němcová připsala svoji "Babičku". Eleonora, hraběnka z Kounic, rodem Voračická z Paběnic se narodila roku 1809 v rokokovém paláci na Příkopech v Praze, ale své mládí prožila na Choustníku, na panství svých rodičů. Spolu

s choťem Michaelem Karlem Kounicem vychovala několik synů a několik dcer, z nichž nejvýznamnějšího postavení získal Václav Robert Kounic. Všechny učila lásce k české vlasti a k českému národu. Ve druhé polovině 19. století podporovala, zejména v Praze, řadu dobročinných a uměleckých spolků. Karolina Světlá o ní píše jako o "perle českých šlechtičen".

Když se na jaře roku 1856 ocitla rodina Josefa Němce v bídě, zůstala jedinou nadějí Boženy Němcové právě Eleonora Kouni-

cová. Poslala jí " Babičku", která jí byla věnována a odhodlala se jít k hraběnce osobně. Neprosila, ale její chatrné šaty mluvily za ní. Hraběnka měla hosty, ale přijala Němcovou vlídně a dala jí šetrně 15 zlatých. Nevěděla, v jaké bídě se Němcovi ocitli. Večer však vychovatel Schulz vyprávěl, že Němcovi nemají z čeho žít. Eleonora proto poslala druhý den Němcové 50 zlatých se slibem, že za každý arch, který napíše, dostane 20 zlatých stálého honoráře. Božena Němcová o ní napsala: "To je dáma, která umí dávat, aniž by tím člověka ponižila". V románu „Babička“ věnovala spisovatelka hraběnce ptosavu hraběnky Zaháňské.

Podobně se zastala i mladého poety z nedaleké Sobotky. V knize A. Jista „Písničkář“ se dozvídáme o pouti mladého Václava Šolce na březenský zámek. Hraběnka opět

vyslechla mladého nadějného básníka a básnickou sbírku „Prvosenky“ na vlastní náklad nechala vydat. B. Němcová – „Babička“ (citace)

„Vysokorodé paní, paní Eleonoře hraběnce z Kounic, rozené hraběnce Voračické z Paběnic, paní řádu hvězdokřížového, členu mnohých dobročinných ústavů atd. ve vši úctě věnuje Božena Němcová“

„Vysoce urozená paní! Je způsob, když toho milého z domu provázíme, že mu dáváme na cestu s sebou požehnání. I já, posílajíc do světa dítko – prostinké to dítko mé fantazie – žehnám je, vtiskujíc mu na čelo jméno, jež odedávna národu milé a vážené bylo – a nyní ctěné je co jméno příznivkyně lidu, podporovatelkyně všeho, co dobré a krásné, jméno Vaše, šlechtná paní! – Nevím pro ně lepšího požehnání.“

Václav Kounic (1848 - 1913)

Hrabě Václav Robert Kounic patřil k významným představitelům českého národního života druhé poloviny 19. a počátku 20. století. Narodil se roku 1848 a po ztrátě otce Karla Michala z Kounic ve čtyřech letech jej vychovávala matka Eleonora Voračická z Paběnic. Po roce 1861 spolu s matkou pobýval v pražském sídla hraběte Rudolfa Thurn-Taxise, kde se seznámil s předními českými vlastenci, jakými byli např. F. Palacký, F. L. Rieger, J. E. Purkyně, W.W. Tomek, K. Světlá a další. Jako student právnické fakulty od roku 1866 se aktivně účastnil studentského spolkového života. Roku 1870 byl prohlášen plnoletým a zapojil se do politického dění. Již od mladých let byl svým vychovatelem, spisovatelem Ferdinandem

Schulzem a svou matkou veden k lásce k vlasti. Jako poslanec se zasadil za osmihodinovou denní pracovní dobu dělníků, za rovnoprávný přístup žen k zaměstnání a zrovnoprávnění českého jazyka na Karlově universitě v Praze. Kvůli svým postojům byl také označován za „Rudého hraběte“.

Sestra jeho první ženy Josefíny (1849-1895), se kterou se oženil 26. listopadu 1877, byla vdaná za skladatele Antonína Dvořáka. Sama Josefína byla slavnou českou divadelní herečkou. Svou druhou ženu, také Josefínu (rozená Horová), si vzal 12. května 1908. Václav měl sedm bratrů: Albrechta Vincence, Rudolfa, Jindřicha, Ferdinanda, Jiřího, Emanuela a Evžena.

Zdenka Nečesaná

Toulky minulostí naším krajem

Boží voda

Když v roce 1493 koupila boleslavská vrchnost dvory Jemníky a Vodice (tzv. Dolánský statek), náležela již k jemnickému dvoru i část lesa, v níž byl místním lidem patrně znám pramen čisté vody, který tu vyvěral. Trvalo však ještě dlouho, než toto místo vešlo v širší známost.

V roce 1740 vypukla válka o dědictví rakouské mezi Marií Terezií a Pruskem a hned následující rok zaplavili Prusové značnou část Čech. 10. září 1741 přitáhli až k Mladé Boleslavi a z obavy před násilnými odvody, drancováním a loupením opustila město značná část obyvatel. Představitelé města, krajský sudí Baltazar Rier, děkan Adam de Scholz a městský sudí Jan Kohout vyšli vojsku v ústřety ke kapličce sv. Trojice poblíž Německého domu (nyní Slovanka) a podařilo se jim vyprositi si, aby se armáda chovala ve městě slušně. Brzy nato se do města začali vracet jeho obyvatelé, kteří šířili zvěst o lesním pramenu nad Jemníky, který jim pomohl přežít v lesním vyhnanství. Studánka byla zprvu jmenována "Bílá" a bližší polohu určoval název "Pod Karmelským lesem".

Opravdový věhlas však tento vodní zdroj získal až po roce 1745. Historické prameny uvádějí, že 15. dubna 1745 došlo k zázračnému uzdravení špitálního Říhy, "který se k pramenu tři hodiny z města vlekl a tam se umyl a napil, šel prý zpáteční cestou tak lehce, že se ani poznati nemohl." (Dějiny lázeňského místa Boží Vody, Věnceslav Fr. Rudolf, 1877).

Následujícího roku bylo zázračné vodu přičítáno i částečné pozdravení jemnické-

ho domkáře Jiřího Cihláře, postiženého dnou. Lidé přisuzovali léčivé účinky pramenité vody Panně Marii a pramen pojmenovali Mariánský. Městský správce Jan Šustr společně s myslivcem Jiřím Rysem a řepovským hajným Janem Švejdou nechali zřídlo vyčistit a v roce 1747 byla nad pramenem postavena roubená kaplička s obrazem P. Marie Sedmi-bolestné a opodál dřevěné stavení se dvěma komorami ke koupání. Pro místo se patrně krátce poté vžilo jméno Boží Voda.

Lidé z města i širšího okolí začali pramen vyhledávat a podle dobových svědectví přibývalo i těch, kdož zlepšení svého zdravotního stavu přičítali koupelím či pití této pramenité vody. Za všechny jmenujme pětadvacetiletou Johanu Bendovou, která trpěla dnou a dva roky mohla chodit pouze o berlích. Pravidelným užíváním léčivé vody se však zcela uzdravila a až do roku 1812 visely v kapličce její berle jako projev díkuvzdání Panně Marii a Boží Vodě.

Římskokatolická církev i město měly přirozeně zájem na tom, aby se z Boží Vody stalo známé lázeňské a poutní místo. V roce 1771 byla nad pramenem postavena nová zděná kaplička a opodál lázeňský dům. Patrové stavení mělo v přízemí byt hostinského, tři pokoje pro hosty, kuchyni a šest koupacích komor. V prvním poschodí byl prostorný sál se dvěma vedlejšími pokojíky, kolem patra byla pavlač. Hostinským byl revírní lesník Pavel Petr, který musel městu odvádět 3 krejčary z každé lázně. I v dalších letech město pronajímalo objekt různým nájemcům, jednou z podmínek přirozeně bylo odebírat pivo z městského pivovaru. Boleslavské spolky zde pořádaly své slavnostní schůze,

konala se sem procesí (nejznámější poutí o svátku sv. Anny - 26. července), střelecké závody, taneční zábavy, od 40. let 19. století národní manifestace, poutě, tábory lidu (1869-1870) atd.

Boží Voda se také stala vyhledávaným cílem procházek obyvatel města, kteří měli možnost se i cestou občerstvit v hostinci i v některých stáncích v Jemníkách, kde se např. podávalo mléko, podmáslí, syrečky apod. K známým nájemcům Boží Vody patřil i vinárník od "Modrého hroznu" Vavřinec Flakl a zejména Václav Telčer, za něhož došlo k rozšíření lázeňského domu, k založení ovocného sadu, kulečníku, kuželny a byla též upravena silnice od Jemník k Boží Vodě, kde však končila a dále na Bojetice a Dobrovici vedla pouze pěšina. V roce 1836 koupilo Boží Vodu právovárečné měšťansko boleslavské.

Zlomovým rokem pro lázně byl rok 1864. Tehdy 9. září vypukl v kůlně požár, který zcela zničil lázeňskou budovu. Trvalo dlouhých 6 let, než byla 31. července 1870 postavena budova nová, a to podle plánu význačného místního stavitele Jiřího Fichtnera; stavbu vedl mistr Josef Gras. O rok později za nájemce Aloise Nejtky byla z Mladé Boleslavi do Boží Vody zavedena dokonce doprava omnibusy. Jeho předchůdce a později znovu nástupce Ferdinand Tejníl proslavil lázně výbornou kuchyní a vyhlášenou kávou.

Boží Voda má své místo i v regionálních dějinách kraje. V roce 1841 se tu konala jedna z prvních českých besed, proklamujících práva v monarchii národně, politicky, hospodářsky i jazykově utlačovaných Čechů. Tehdy vlály cestou do lázní červenobílé a modrobílé prapory, z Dubců se střílelo na počest průvodu z mozdířů, lázeňské budovy byly ozdobeny verši Karla Vinařického. Na programu byly politické projevy v národním duchu, koncert, zpěv a recitace - samozřejmě

každý si dopřál bohatého pohoštění. V létě 1861 byla při pouti konána sbírka na podporu dcery Karla Havlíčka Borovského Zdenky. O věhlasu Boží Vody svědčí i skutečnost, že místo navštívil Bedřich Smetana, Antonín Dvořák a koncertovala tu i slavná kapela Františka Kmocha z Kolína.

Od 80. let 19. století náležela Boží Voda soukromým vlastníkům. Nedostatek finančních prostředků postupně omezoval společenský a zejména lázeňský život v místě. Zahrady, altány, parčíky a kdysi pečlivě udržované pěšiny pustly a zarůstaly, zanikl kolotoč i kuželník a po čase i hostinec. Ještě v polovině 70. let minulého věku se tu vyráběla slazená limonáda důvěrně zvaná "božívodka".

Neúspěšnou snahu o obnovu podnikl i poslední vlastník, mladoboleslavská automobilka. Všechny budovy byly postupně demolovány, a tak jedinou připomínkou věhlasu a více jak dvoustleté tradice lázeňek u Mladé Boleslavi je jednak pramen stále čiré vody, jednak kaplička, která jakoby symbolizovala přírodní zvláštnost s všemocí svého Tvůrce. Ostatně, jak lze doložit v historických pramenech, jeden z nápisů, který byl umístěn na letitém dubu nad pramenem, zněl:

Odtud plyne pramen živý,
pověst o něm hlásí divy.
Všemohoucí z nebes Bůh
požehnání své naň vylil,
by lid občerstvoval, sílil
a hojíval zlý neduh.
Proto od darů všech původa
sluje dávno již "Boží voda."

PhDr. Karel Herčík

Pro chvíle oddechu

			6		4	2		
				8		7	9	1
3	8		9	1			6	
1		9				3		
5	2		8	7	3	9		
	7	3		4		6	5	
7	9				1	5		
4		1	2	3	5	8		9
2		5	7	9		1	4	

5	3	9				4	7	6
	6							1
2	1	8	4		6	9		
6				3		2		9
1	9			6	8	5		4
3	4		2		9		6	8
	5	1	6		2		4	7
4		3	1	9		6	8	
8	2		3			1		5

	3			8			1	9
8		4	2	1			7	3
		2	6			4	8	5
3	4	7		5	2			
5			1			7		
9		1		3				
		9	3		8	5	2	
4			5	2	1		6	7
2	1	5			7	3		8

	4						8	9
5			9	2		4	6	7
9		8		4	6	3	1	
2		7		6				3
4	6			1		8		2
3	1	9		8				
				6	5	3		1
6	5	3	1	9	2			
1	9	2			4		3	

Březenský zpravodaj: periodický tisk vydávaný 4x ročně v počtu 120 výtisků, cena: 15 Kč
 číslo výtisku 2, ročník 10, datum vydání 20. 7. 2011, místo vydání Březno
 registrováno pod rejstříkem: MK ČR E 10410
 vydavatel: Obecní úřad Březno, 294 06 Březno 13, IČO: 00237574
 kontakt: telefon: 326399180, fax: 326399180, e-mail: brezno@seznam.cz, www.brezno.cz
 příspěvky do zpravodaje: zpravodaj.brezno@seznam.cz
 redakční rada: komise pro občanské a sociální záležitosti
 grafická příprava: Zbyněk Valenta